

IV Jornada TIC i Presó Experiències socioeducatives amb relats digitals. Històries que parlen de nosaltres

Expliquem per aprendre, aprenem per explicar.

Experiències amb relats digitals al Taller de Teatre i l'activitat ALFIN del Centre Penitenciari d'Hommes de Barcelona

Oriol Bosch

Laia Castell

6 de juny de 2013

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar una obra derivada, sense cap restricció sempre que se citi l'autoria del material i el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (Departament de Justícia). La llicència Reconeixement es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/es/deed.ca>.

1. EXPERIÈNCIES AL TALLER DE TEATRE

Oriol Bosch (CPHB)

Introducció a les experiències al Taller de Teatre

A la Model vam iniciar l'aventura de les naracions digitals (ND) al Taller de Teatre. I la pregunta és:

Per què?

Arran d'una sessió de relaxació, en què els interns havien aconseguit traslladar-se mentalment a indrets màgics i idíl·lics, allà on cadascú se sap trobar reconfortat i en pau, se'ls va demanar que escrivissin les sensacions que havien viscut.

Aquesta sessió va servir d'escalfament per arribar a poder escriure un relat sobre la pròpia vida. I així comença el projecte de les ND a la Model.

Les ND engresquen. Periòdicament a la Model hi ha una dotzena d'interns en la recerca d'imatges, fotografies i músiques per incloure-les a la seva ND particular.

Per uns dies, **els interns abandonen els pensaments i maldecaps rutinaris**. I ens parlen de la seva infantesa, de l'amistat, de com era la seva vida abans d'entrar a presó...

Aquestes històries els fan obrir, sens dubte. Fins i tot més d'un s'ha emocionat en veure's a través del mirall de la narració.

El fet d'explicar-se i de donar-se a conèixer de manera diferent de com es comuniquen entre ells fa que es creïn **lligams més forts i més sans** entre ells.

Procés i dinàmica del grup de teatre

S'ofereix el treball de les Narratives Digitals, dels VideoRelats i dels ÀudioRelats com a alternativa per alternar amb els assaigs de l'obra de teatre en preparació.

És un treball en paral·lel amb el que és pròpiament del Taller de Teatre.

Es treballa individualment el text i per parelles l'edició de la veu i de les imatges (a diferència dels assaigs de teatre, que es fan sempre amb el grup d'interns sencer).

El treball de les ND té un resultat més immediat. A més, arriba fàcilment a les famílies (a través dels blogs [AlfaDigital](#)¹ i [Projecte DigiTale](#)²)

Se'ls ofereix la possibilitat d'explicar lliurement el que vulguin sobre ells mateixos, com si fos un "monòleg interior".

Aspectes que es treballen al Taller de Teatre

Si fa no fa és el perquè del títol "**explicuem per aprendre, aprenem per explicar**".

Amb les ND els interns aprenen eines d'edició de veu i imatge, aprenen a explicar, a escriure amb un fil conductor. I alhora aquestes eines els permeten explicar coses d'ells.

En si, es treballa:

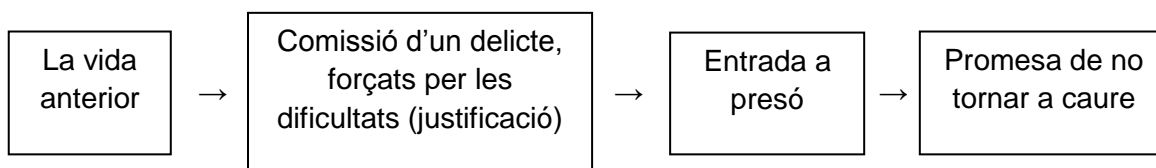
- La dicció
- La tria de textos
- L'escriptura
- El procés d'elaboració d'històries (idea – rectificació – contingut – inici i tancament del relat)
- Eines ofimàtiques: programari senzill i a l'abast d'edició de veu i d'imatges

El resultat de l'experiència al Taller de Teatre

Molts d'ells, probablement per mimetisme i per la situació actual que viuen, expliquen la causa de l'entrada a presó amb l'esquema:

¹ <http://espaitic.wordpress.com/2011/12/17/narratives-digitals-des-del-taller-de-teatre-de-la-model-de-barcelona/>

² <http://espaitic.wordpress.com/2013/05/08/tornen-les-narratives-digitals-a-la-model-edicio-primavera-2013/>

D'altres expressen algun aspecte vital gratificant que ha marcat la seva vida: la infantesa, l'amistat, la parella, el fill, etc.

D'altres tenen un caire més de denúncia: la perversió del sistema judicial, la societat capitalista, haver de fer el mal per poder aconseguir el bé (ying i yang).

Conclusions de l'experiència al Taller de Teatre

Les ND són un recurs per prendre consciència de la pròpia vida, alhora que són gratificants per als interns.

Són una manera d'aprofitar el temps a presó en positiu.

Un altre aspecte a valorar: **els vincles**. El treball amb les ND, i sobretot el fet que els interns s'expliquessin històries amb un discurs poc habitual en l'àmbit penitenciari, ha facilitat la cohesió del grup de teatre.

2. EXPERIÈNCIES AMB VIDEORELATS A L'ACTIVITAT ALFIN

Laia Castell (CPHB)

Introducció a les experiències a l'activitat ALFIN

La bibliotecària de la Model i l'educador de l'Àrea de Comunicació vam engegar junts l'activitat d'alfabetització informacional. L'alfabetització informacional pretén dotar les persones dels coneixements necessaris per moure's i viure amb normalitat dins d'aquesta societat que anomenem societat del coneixement. Això vol dir saber cercar a la xarxa la informació que un necessita, de manera segura i fiable, saber entendre-la i ser capaç de compartir-la i publicar-la, i generar així nou coneixement. També implica saber fer servir la xarxa per a les qüestions de la vida diària, tràmits amb l'administració, compres, cercar informació pràctica (adreces, el temps, etc.).

La metodologia que plantejem a ALFIN no és de classes teòriques, sinó que oferim als alumnes la creació de productes digitals que, a mesura que els van realitzant, els generen necessitats d'aprendre el funcionament de les TIC i d'Internet. Així, en un principi es van proposar 3 productes: un magazine en paper, un blog i un magazine digital en html. D'aquests tres productes l'únic que hem pogut tirar endavant és el Magazine en paper, ja que des del centre no autoritzen que els interns publiquin continguts a Internet.

Procés i dinàmica del grup ALFIN

En aquest context vam proposar als alumnes de fer videorelats per a la Mostra de Sant Jordi Digitale, ja que l'elaboració dels videorelats encaixa perfectament amb la filosofia de l'activitat ALFIN.

Vam contactar amb el Julio Zino i l'Elena Martín i els vam demanar que vinguessin a fer la càpsula de Videorelats que ofereixen dins del Programa AlfaDigital³.

El grup ALFIN de seguida s'hi va engrescar, al principi els va costar una mica escollir un text per llegir-lo en veu alta, i evidentment hi havia les vergonyes habituals de llegir en veu alta, però de seguida es van generar unes dinàmiques molt bones en què s'ajudaven els uns als altres.

Amb el Julio i l'Elena vam fer 3 sessions d'una hora i mitja, i entremig de les sessions també hi dedicàvem les hores d'ALFIN. Nosaltres, com el Taller de Teatre, també volíem fer-ho en paral·lel a l'activitat normal d'ALFIN, però no va poder ser per falta d'hores i es va decidir amb tot el grup deixar de banda l'elaboració del Magazine de març.

Procés detallat:

- Els participants van escollir cadascú el seu text.
- Vam treballar una mica la lectura en veu alta, l'entonació, els signes de puntuació.
- Els participants van cercar les imatges i la música que volien per fer els seus treballs, individualment o per parelles.
- Van elaborar l'*storyboard*.
- Finalment van elaborar cadascú el seu videorelat.
- Tot això combinat amb les sessions teòriques i pràctiques del projecte Alfadigital.

Aspectes que es treballen en l'activitat ALFIN

En principi, aquests són els aspectes bàsics que es treballen a l'alfabetització digital:

- Pensar, crear i elaborar un projecte sencer, des de l'inici fins a la finalització.
- Cercar àudio i imatges a Internet respectant els drets d'autor per tal de poder fer-les servir.
- Editar àudio i vídeo amb programes que normalment es troben a l'abast de tothom.

³ En aquesta presentació podeu trobar més informació:

<http://www.slideshare.net/fullscreen/xarxadigital/catleg-projecte-alfadigital-201112/1>

Però, com ha passat al grup de teatre, de retruc també s'han treballat altres aspectes personals molt positius:

- L'enregistrament de la pròpia veu i el que suposa escoltar-la un mateix.
- Reflexionar sobre com expressar i comunicar un text perquè d'altres persones l'entenguin i sentin la mateixa emoció que sent un mateix en llegir-lo.
- La col·laboració entre persones que, tot i treballar cadascuna en el seu projecte, quan comparteixen la feina que fan i els seus coneixements generen un ambient creatiu que ajuda a generar resultats molt bons.

El resultat de les experiències a l'activitat ALFIN

Els alumnes van escollir textos literaris que van cercar ells. La majoria van escollir poemes o cançons.

De 6 projectes, finalment se'n van acabar 3, que es van presentar a la Mostra de Sant Jordi DigiTale.

El vídeos es poden veure al canal de youtube del Projecte AlfaDigital: <http://www.youtube.com/user/xarxadigital>

Conclusions de l'experiència al grup ALFIN

Per al grup d'ALFIN l'elaboració dels videorelats no només ha estat una eina, un recurs perquè els alumnes aprenguessin les noves tecnologies, sinó que, a més, s'han treballat molts d'altres aspectes que ja hem comentat: l'expressió i la comunicació, el treball col·laboratiu, la cohesió de grup, etc.

Per als alumnes, saber que les seves creacions tindrien una projecció a l'exterior, a través del blog, i que es veurien en d'altres centres, a través de la Mostra, ha estat un element motivador a l'hora de crear els videorelats.

Conclusions generals de les dues activitats

Tant per al grup de teatre com per al d'ALFIN, tot i que hem treballat per separat les històries digitals, aquesta ha estat una manera d'arribar al mateix punt des de vessants diferents. La motivació d'explicar quelcom ha portat a aprendre l'ús de les tecnologies i, a la vegada, la motivació d'aprendre l'ús de les tecnologies ha portat a explicar i comunicar.

YouTube ^{ES}

0:06 / 1:59

MOV03 "Les emocions" (fragment de "20 pasos hacia adelante de Jorge Bucay)

Projecte AlfaDigital · 87 vídeos

22 visualitzacions

Subscriu-m'hi 9

0 0